Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

25. siječnja 2017.[1]

„Zahtjev za prethodnu odluku – Direktiva 2004/48/EZ – Članak 13. – Intelektualno i industrijsko vlasništvo – Povreda – Izračun naknade štete – Pravni propis države članice – Dvostruki iznos naknada koje se uobičajeno moraju platiti“

U predmetu C-367/15,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Sąd Najwyższy (Vrhovni sud, Poljska), odlukom od 15. svibnja 2015., koju je Sud zaprimio 14. srpnja 2015., u postupku

Stowarzyszenie „Oławska Telewizja Kablowa”

protiv

Stowarzyszenie Filmowców Polskich,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: J. L. da Cruz Vilaça, predsjednik vijeća, M. Berger (izvjestiteljica), A. Borg Barthet, E. Levits i F. Biltgen, suci,

nezavisna odvjetnica: E. Sharpston,

tajnik: K. Malacek, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 14. srpnja 2016.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za Stowarzyszenie „Oławska Telewizja Kablowa”, R. Comi i A. Comi, *radcowie prawni*,

— za Stowarzyszenie Filmowców Polskich, W. Kulis i E. Traple, *adwokaci*,

— za poljsku vladu, B. Majczyna, u svojstvu agenta, potom M. Drwięcki, M. Nowak i B. Majczyna, u svojstvu agenata,

— za vladu Helenske Republike, A. Magrippi i E. Tsaousi, u svojstvu agenata,

— za austrijsku vladu, C. Pesendorfer i G. Eberhard, u svojstvu agenata,

— za Europsku komisiju, J. Hottiaux i F. Wilman, u svojstvu agenata,

1 — Jezik postupka: poljski

saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 24. studenoga 2016.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 13. Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL 2004., L 157, str. 45. i ispravak SL 2004., L 195, str. 16.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 74.).

2 Zahtjev je podnesen u okviru spora između Stowarzyszenie „Oławska Telewizja Kablowa”, sa sjedištem u Oławi (Poljska) (u daljnjem tekstu: OTK) i Stowarzyszenie Filmowców Polskich, sa sjedištem u Varšavi (Poljska) (u daljnjem tekstu: SFP), u vezi s povredom prava intelektualnog vlasništva.

Pravni okvir

Međunarodno pravo

3 Članak 1. stavak 1. Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) od 15. travnja 1994. (SL 1994., L 336, str. 214.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 74., str. 228., u daljnjem tekstu: Sporazum TRIPS), koji je dio Priloga 1.C Sporazumu o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije (WTO) (SL 1994., L 336, str. 3.), propisuje:

„Članice određuju stupanje na snagu odredbi ovog Sporazuma.

Članice mogu, ali nisu na to obvezane, primjenjivati u svojem zakonodavstvu veću razinu zaštite nego što se traži ovim Sporazumom, pod pretpostavkom da takva zaštita nije u suprotnosti s odredbama ovog Sporazuma. […]”

4 Članak 19. Bernske konvencije za zaštitu književnih i umjetničkih djela (Pariški akt od 24. srpnja 1971.), u verziji koja je posljedica izmjene od 28. rujna 1979. (u daljnjem tekstu: Bernska konvencija), naslovljen „Veća razina zaštite od one koja proizlazi iz ove konvencije”, glasi:

„Odredbe ove Konvencije ne sprečavaju da se traži primjena širih propisa koje bi donijelo zakonodavstvo neke od zemalja Unije.” [neslužbeni prijevod]

5 Sukladno odredbama članka 2. stavka 2. Međunarodne konvencije za zaštitu umjetnika izvođača, proizvođača fonograma i organizacija za radiodifuziju, sastavljene u Rimu 26. listopada 1961. (u daljnjem tekstu: Rimska konvencija):

„Nacionalni tretman mora biti usklađen sa zaštitom koja se izričito jamči i ograničenjima izričito predviđenim u ovoj Konvenciji.”

Pravo Unije

6 Uvodne izjave 3., 5. do 7., 10. i 26. Direktive 2004/48 glase:

„ (3) […] bez djelotvornih sredstava provedbe prava intelektualnog vlasništva, inovativnost i stvaralaštvo se obeshrabruju, dok se ulaganja smanjuju. Stoga je potrebno osigurati da se materijalno pravo intelektualnog vlasništva […] učinkovito primjenjuje u [Uniji]. U tom pogledu, sredstva za provedbu prava intelektualnog vlasništva od najveće su važnosti za uspješnost unutarnjeg tržišta.

[…]

(5) Sporazum TRIPS osobito sadrži odredbe o sredstvima za provedbu prava intelektualnog vlasništva, koja predstavljaju zajedničke standarde primjenjive na međunarodnoj razini i uvedene u svim državama članicama. Ova Direktiva ne bi trebala utjecati na međunarodne obveze država članica, uključujući i one prema Sporazumu TRIPS.

(6) Postoje također i međunarodne konvencije kojih su stranke sve države članice i koje također sadrže odredbe o sredstvima za provedbu prava intelektualnog vlasništva. One osobito uključuju Pariško konvenciju za zaštitu industrijskog vlasništva, Bernsku konvenciju za zaštitu književnih i umjetničkih djela i Rimsku konvenciju za zaštitu umjetnika izvođača, proizvođača fonograma i organizacija za radiodifuziju.

(7) Iz konzultacija koje je Komisija održala po ovom pitanju proizlazi da u državama članicama, usprkos Sporazumu TRIPS, i dalje postoje značajne razlike u odnosu na sredstva za provedbu prava intelektualnog vlasništva. Na primjer, načini primjene privremenih mjera, koje se osobito upotrebljavaju za očuvanje dokaza, procjenu šteta, ili načini primjene sudskih zabrana, vrlo se razlikuju od jedne do druge države članice. U nekim državama članicama nema mjera, postupaka ili pravnih sredstava kao što su pravo na dobivanje informacija i povlačenje robe stavljene na tržište kojom je počinjena povreda, na trošak počinitelja povrede.

[…]

(10) Cilj je ove Direktive usklađivanje zakonodavnih sustava radi osiguravanja visoke, jednake i istovrsne razine zaštite na unutarnjem tržištu.

[…]

(26) Radi naknade štete pretrpljene kao posljedice povrede koju je izvršio počinitelj povrede koji je bio uključen u izvršenje radnje znajući, ili imajući razloga da zna, kako će one dovesti do takve povrede, iznos odštete koja se dodjeljuje nositelju prava treba uzeti u obzir sve odgovarajuće aspekte, kao što su gubitak zarade koji je imao nositelj prava ili nepoštenu dobit koju je ostvario počinitelj povrede i, kada je to prikladno, bilo kakvu moralnu štetu nanesenu nositelju prava. Kao alternativa, na primjer kada je teško utvrditi iznos stvarno pretrpljene štete, iznos odštete može biti izveden iz elemenata kao što su naknade ili pristojbe koje bi trebalo platiti da je počinitelj povrede zahtijevao odobrenje za korištenje tog prava intelektualnog vlasništva. Cilj nije uvođenje obveze za propisivanje kaznene odštete već omogućavanje naknade štete utemeljene na objektivnom kriteriju istovremeno vodeći računa o troškovima koje je imao nositelj prava, kao što su troškovi identifikacije i istraživanja.”

7 Članak 2. Direktive 2004/48, naslovljen „Područje primjene” propisuje:

„1. Ne dovodeći u pitanje sredstva koja su predviđena ili koja mogu biti predviđena zakonodavstvom [Unije] ili nacionalnim zakonodavstvom, ako su ta sredstva povoljnija za nositelje prava, mjere, postupci i pravna sredstva predviđeni ovom Direktivom primjenjuju se, u skladu s člankom 3., na svaku povredu prava intelektualnog vlasništva kako je predviđeno pravom [Unije] i/ili nacionalnim pravom dotične države članice.

[…]

3. Ova Direktiva ne utječe na:

[…]

b) međunarodne obveze država članica, a posebno Sporazum TRIPS, uključujući one koje se odnose na kaznene postupke i kazne;

[…]”

8 Sukladno odredbama članka 3. te direktive, naslovljenom „Opća obveza”:

„1. Države članice propisuju mjere, postupke i pravna sredstva potrebne za osiguravanje provedbe prava intelektualnog vlasništva obuhvaćenih ovom Direktivom. Te mjere, postupci i pravna sredstva moraju biti pošteni i pravični, ne smiju biti nepotrebno složeni ili skupi, ili nametati nerazumne vremenske rokove ili neopravdana odlaganja.

2. Te mjere, postupci i pravna sredstva također moraju biti učinkoviti i razmjerni i moraju odvraćati od povrede te se moraju primjenjivati na takav način da se izbjegne stvaranje zapreka zakonitoj trgovini i da se osigura zaštita protiv njihove zlouporabe.”

9 Članak 13. stavak 1. te direktive, naslovljen „Naknade štete”, određuje:

„Države članice osiguravaju da nadležna sudska tijela, na zahtjev oštećene stranke, počinitelju povrede koji je znao ili za kojeg je osnovano pretpostaviti da je morao znati da sudjeluje u vršenju povrede, nalože da nositelju prava plati naknadu primjerenu stvarnoj šteti koju je pretrpio kao posljedicu povrede.

Pri određivanju naknade štete sudska tijela:

a) uzimaju u obzir sve primjerene aspekte, kao što su negativne gospodarske posljedice, uključujući i izgubljenu dobit, koje je pretrpjela oštećena stranka, svaku nepoštenu dobit koju je ostvario počinitelj povrede i, u odgovarajućim slučajevima, elemente koji nisu gospodarski čimbenici, kao što je moralna šteta koju je povreda nanijela nositelju prava,

ili

b) kao alternativa točki (a), ona mogu u odgovarajućim slučajevima odrediti naknadu štete u obliku paušalnog iznosa na temelju elemenata kao što je barem iznos naknada ili pristojbi koje bi povreditelj prava morao platiti da je zatražio odobrenje za korištenje tog prava intelektualnog vlasništva.”

Poljsko pravo

10 Članak 79. stavak 1. ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima) od 4. veljače 1994. (konsolidirani tekst, Dz. U. iz 2006., br. 90., položaj 631.), u verziji koja je bila na snazi na dan podnošenja tužbe u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: UPAPP), predviđao je:

„(1) Nositelj povrijeđenih imovinskih prava autora može od počinitelja povrede zahtijevati:

[…]

3. naknadu prouzročene štete:

a) na temelju općih načela koja vrijede na tom području ili,

b) plaćanjem iznosa koji odgovara dvostrukom, ili u slučaju skrivljene povrede imovinskih prava autora, trostrukom iznosu primjerene naknade koja bi se morala platiti, u trenutku kada je zatražena, na temelju odobrenja za korištenje djela koje je dao nositelj prava;

[…]"

Glavni postupak i prethodno pitanje

11 Odobreno u Poljskoj, SFP je tijelo za kolektivno upravljanje autorskim pravima koje je ovlašteno za upravljanje i zaštitu autorskih prava glede audiovizualnih djela. Kada je riječ o OTK-u, on emitira televizijske programe posredstvom kablovske mreže na području grada Oława (Poljska).

12 Nakon što je 30. prosinca 1998. raskinut ugovor o licenciji kojim su bila definirana pravila o naknadi između stranaka glavnog postupka, OTK je nastavio koristiti djela zaštićena autorskim pravom, te je pred Komisijom Prawa Autorskiego (komisija za autorska prava, Poljska) podnio zahtjev kojim u bitnome traži da se odredi naknada koja se mora platiti za uporabu autorskih prava kojima upravlja SPF. Odlukom od 6. ožujka 2009., ta je komisija navedenu naknadu odredila u iznosu od 1,6% neto prihoda bez poreza na dodanu vrijednost, koje je OTK ostvario u okviru svojeg kabelskog reemitiranja djela, izuzev određenih troškova koje je potonji snosio. Budući da je i sam OTK izračunao dugovani iznos na toj osnovi, platio je SFP-u iznos od 34 312,69 poljskih zlota (PLN) (oko 7 736,11 eura) na temelju prihoda ostvarenih u razdoblju između 2006. i 2008. godine.

13 SPF je 12. siječnja 2009. podnio tužbu protiv OTK-a, kojom je osobito na temelju članka 79. stavka 1. točke 3. podtočke (b) UPAPP-a, zahtijevao da se do sklapanja novog ugovora o licenciji OTK-u zabrani reemitiranje zaštićenih audiovizualnih djela, kao i da mu se naloži isplata iznosa od 390 337,50 PLN (oko 88 005,17 eura), uvećanog za zakonske kamate.

14 Presudom od 11. kolovoza 2009., Sąd Okręgowy we Wrocławiu (Okružni sud u Wroclawu, Poljska) naložio je OTK-u da SFP-u plati iznos od 160 275,69 PLN (oko 36 135,62 eura), uvećan za zakonske kamate, te je u načelu tužbu odbio u preostalom dijelu. Budući da su žalbe koje su dvije stranke glavnog postupka podnijele protiv te presude odbijene, svaka od tih stranaka podnijela je žalbu u kasacijskom postupku. Međutim, presudom od 15. lipnja 2011., Sąd Najwyższy (Vrhovni sud, Poljska) vratio je predmet na novo ispitivanje Sądu Apelacyjnom we Wrocławiu (Žalbeni sud u Wrocławu, Poljska), koji je 19. prosinca 2011. donio drugu presudu. Sąd Najwyższy (Vrhovni sud) ukinuo je i potonju presudu u okviru žalbe u kasacijskom postupku te predmet ponovno vratio Sądu Apelacyjnom we Wrocławiu (Žalbeni sud) na novo ispitivanje. OTK je protiv presude koju je nakon toga donio potonji sud uložio žalbu u kasacijskom postupku.

15 Budući da u okviru potonje žalbe po treći put mora razmotriti predmet, Sąd Najwyższy (Vrhovni sud) ima sumnje u vezi sa sukladnošću članka 79. stavka 1. točke 3. podtočke (b) UPAPP-a s člankom 13. Direktive 2004/48. Naime, ta je odredba UPAPP-a propisivala mogućnost, na zahtjev nositelja kojem su povrijeđena imovinska prava autora, naknade štete isplatom iznosa u visini koja odgovara dvostrukom ili trostrukom iznosu primjerene naknade. Navedena je odredba dakle uključivala oblik sankcije.

16 Nadalje, sud koji je uputio zahtjev postavlja pitanje zahtijeva li naknada štete predviđena Direktivom 2004/48 za nositelja imovinskih prava autora, da taj nositelj podnese dokaz o činjenici koja je proizvela štetu, pretrpljenoj šteti i njezinu opsegu, uzročno-posljedičnoj vezi između navedene činjenice i štete, kao i o skrivljenoj naravi radnji počinitelja povrede.

17 U tim okolnostima, Sąd Najwyższy (Vrhovni sud) odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Može li se članak 13. Direktive 2004/48 tumačiti na način da nositelj kojem su povrijeđena imovinska prava autora može zahtijevati popravljanje štete koja mu je nanesena prema općim načelima tog područja ili – bez potrebe dokazivanja štete i uzročno-posljedične veze između događaja kojim su povrijeđena njegova prava i pretrpljene štete – plaćanje iznosa u visini koja odgovara dvostrukom – a u slučaju skrivljene povrede – trostrukom iznosu primjerene naknade ako članak 13. Direktive 2004/48 propisuje da o naknadi štete odlučuje sudsko tijelo koje uzima u obzir aspekte navedene u članku 13. stavku 1. točki (a) i jedino kao alternativu u pojedinim slučajevima može odrediti naknadu štete u obliku paušalnog iznosa uzimajući u obzir aspekte navedene u članku 13. stavku 1. točki (b) te direktive? Je li s obzirom na članak 13. Direktive 2004/48 na zahtjev stranke dopuštena dodjela unaprijed određene naknade štete u obliku paušalnog iznosa u visini dvostruke ili trostruke primjerene naknade, s obzirom na to da je u njezinoj uvodnoj izjavi 26. propisano da cilj Direktive nije uvođenje obveze za propisivanje kaznene odštete?”

O prethodnom pitanju

18 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 13. Direktive 2004/48 tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis, poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, prema kojem nositelj kojem je povrijeđeno pravo intelektualnog vlasništva može odabrati da od osobe koja je povrijedila to pravo zahtijeva popravljanje štete koju je pretrpio, uzimajući u obzir sve primjerene aspekte predmetnog slučaja, ili – a da pritom ne mora dokazati stvarnu štetu i uzročno-posljedičnu vezu između događaja kojim su povrijeđena ta prava i pretrpljene štete, plaćanje iznosa u visini koja odgovara dvostrukom – a u slučaju skrivljene povrede – trostrukom iznosu primjerene naknade koju bi se moralo platiti na temelju odobrenja za korištenje predmetnog djela.

19 Najprije valja pojasniti da je Trybunał Konstytucyjny (Ustavni sud, Poljska), nakon donošenja odluke kojom se upućuje prethodno pitanje u ovom predmetu, svojom presudom od 23. lipnja 2015. nacionalnu odredbu o kojoj je riječ u glavnom postupku, odnosno članak 79. stavak 1. točku 3. podtočku (b) UPAPP-a, proglasio djelomično neustavnom, jer je tom odredbom nositelju kojem su povrijeđena imovinska prava autora omogućeno da u slučaju skrivene povrede zahtijeva isplatu iznosa u visini koja odgovara trostrukom iznosu primjerene naknade. Stoga, budući da odluka Trybunał Konstytucyjnyja (Ustavni sud) ima retroaktivan učinak, prethodno pitanje – s obzirom na to da se odnosi na pravi propis koji je proglašen neustavnim – postalo je hipotetsko i slijedom toga nedopušteno.

20 Kako je sud koji je uputio zahtjev ipak ostao pri svojem prethodnom pitanju, njega dakle treba razumjeti na način da mu je cilj odrediti treba li članak 13. Direktive 2004/48 tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis koji predviđa mogućnost zahtijevanja plaćanja iznosa u visini koja odgovara dvostrukom iznosu primjerene naknade koja bi se morala platiti na temelju odobrenja za korištenje predmetnog djela (u daljnjem tekstu: hipotetska naknada).

21 Najprije valja istaknuti da je cilj Direktive 2004/48, kao što to proizlazi iz njezine uvodne izjave 3., učinkovita primjena materijalnog prava intelektualnog vlasništva u Europskoj uniji. Stoga, članak 3. stavak 2. te direktive, među ostalim, određuje da mjere, postupci i pravna sredstva koje propisuju države članice moraju biti učinkoviti i razmjerni i da moraju odvraćati od povrede.

22 Iako se, u tom kontekstu, uvodnom izjavom 10. Direktive 2004/48 utvrđuje cilj koji se sastoji od osiguravanja visoke, jednake i „istovrsne” razine zaštite na unutarnjem tržištu, ostaje činjenica da se navedena direktiva, kao što to proizlazi iz njezina članka 2. stavka 1., primjenjuje, ne dovodeći u pitanje sredstva koja su predviđena ili koja mogu biti predviđena među ostalim u nacionalnom zakonodavstvu, ako su ta sredstva povoljnija za nositelje prava. S tim u vezi, iz uvodne izjave 7. te direktive nedvojbeno proizlazi da je upotrijebljen pojam „sredstvo” generičke naravi i da podrazumijeva procjenu štete.

23 Slijedom toga, i kao što je Sud već presudio, Direktiva 2004/48 utvrđuje minimalni standard glede poštovanja prava na intelektualno vlasništvo i ne sprečava države članice da predvide veće mjere zaštite (vidjeti presudu od 9. lipnja 2016., Hansson, C-481/14, EU:C:2016:419, t. 36. i 40.).

24 Nadalje, sukladno uvodnim izjavama 5. i 6., kao i članku 2. stavku 3. točki (b) Direktive 2004/48, u cilju tumačenja njezinih odredbi, treba uzeti u obzir obveze koje za države članice proizlaze iz međunarodnih konvencija, među kojima se nalazi Sporazum TRIPS, Bernska konvencija i Rimska konvencija, koji se mogu primijeniti u sporu u glavnom postupku. Međutim i članak 1. Sporazuma TRIPS, članak 19. Bernske konvencije i članak 2. Rimske konvencije državama ugovornicama omogućuju da nositeljima predmetnih prava dodijele širu zaštitu od one predviđene navedenim instrumentima.

25 Stoga, članak 13. stavak 1. drugi podstavak točku (b) Direktive 2004/48 treba tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalni propis, poput onoga u glavnom postupku, koji predviđa da nositelj kojem su povrijeđena imovinska prava autora može od osobe koja je povrijedila ta prava zahtijevati popravljanje prouzročene štete plaćanjem iznosa koji odgovara dvostrukom iznosu hipotetske naknade.

26 To tumačenje ne može biti dovedeno u pitanje činjenicom, kao prvo da naknada izračunana na temelju dvostrukog iznosa hipotetske naknade nije točno proporcionalna stvarnoj šteti koju je oštećena stranka pretrpjela. Naime, ta karakteristika je svojstvena svakoj naknadi štete u obliku paušalnog iznosa, poput one izričito predviđene u članku 13. stavku 1. drugom podstavku točki (b) Direktive 2004/48.

27 Kao drugo, navedeno tumačenje nije dovedeno u pitanje ni činjenicom da cilj Direktive 2004/48, kao što to proizlazi iz njezine uvodne izjave 26., nije uvođenje obveze koja se sastoji od propisivanja kaznene odštete.

28 Naime, s jedne strane, suprotno onomu što čini se smatra sud koji je uputio zahtjev, činjenicu da Direktiva 2004/48 za države članice ne propisuje obvezu da predvide tzv. „kaznenu” odštetu ne može se tumačiti kao zabranu uvođenja takve mjere.

29 S druge strane, ne čini se da odredba koja se primjenjuje u glavnom postupku podrazumijeva obvezu isplate takve naknade štete, pri čemu nije potrebno odlučiti o pitanju je li uvođenje tzv. „kaznene” odštete protivno članku 13. Direktive 2004/48.

30 Stoga valja navesti da u slučaju povrede prava intelektualnog vlasništva, obično plaćanje hipotetske naknade ne može zajamčiti naknadu cjelokupne stvarne štete koja je pretrpljena, s obzirom na to da samo plaćanje te naknade ne bi osiguralo ni naknadu eventualnih troškova u vezi s istraživanjem i identifikacijom mogućih povreda, navedenih u uvodnoj izjavi 26. Direktive 2004/48, ni naknadu moguće nematerijalne štete (vidjeti u potonjem smislu presudu od 17. ožujka 2016., Liffers, C-99/15, EU:C:2016:173, t. 26.), a ni plaćanje kamata na iznose koji se moraju platiti. Naime, OTK je na raspravi potvrdio da je isplata dvostrukog iznosa hipotetske naknade u praksi jednaka naknadi štete čiji je iznos koji je niži od onoga koji bi nositelj mogao zahtijevati na temelju „općih načela" u smislu članka 79. stavka 1. točke 3. podtočke (a) UPAPP-a.

31 Dakako, nije moguće isključiti da naknada štete izračunana na temelju dvostrukog iznosa hipotetske naknade u iznimnim slučajevima jasno i značajno premašuje iznos stvarne štete koja je pretrpljena tako da bi zahtjev u tom smislu mogao predstavljati zlouporabu prava, zabranjenu člankom 3. stavkom 2. Direktive 2004/48. Međutim, iz očitovanja koje je na raspravi iznijela poljska vlada proizlazi da poljski sud, prema propisu koji se primjenjuje u glavnom postupku, u takvom slučaju ne bi bio vezan zahtjevom nositelja povrijeđenog prava.

32 Naposljetku, kao treće, kada je riječ o argumentu prema kojem oštećena stranka, time što bi iznos naknade štete mogla izračunati na temelju iznosa dvostruke hipotetske naknade, više ne bi trebala dokazati uzročno-posljedičnu vezu između događaja kojim je povrijeđeno autorsko pravo i pretrpljene štete, potrebno je utvrditi da taj argument počiva na pretjerano uskom tumačenju pojma „uzročnosti", prema kojem bi nositelj povrijeđenog prava trebao dokazati uzročno-posljedičnu vezu između te činjenice i ne samo pretrpljene štete, nego i točnog iznosa te štete. Međutim, takvo tumačenje nije u skladu sa samom idejom paušalnog određivanja iznosa naknade štete i stoga s člankom 13. stavkom 1. drugim podstavkom točkom (b) Direktive 2004/48 koji dopušta tu vrstu naknade štete.

33 Imajući u vidu naprijed navedeno, na postavljeno pitanje valja odgovoriti da članak 13. Direktive 2004/48 treba tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalni propis, poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, prema kojem nositelj kojemu je povrijeđeno pravo intelektualnog vlasništva od osobe koja je povrijedila to pravo može zahtijevati ili naknadu pretrpljene štete, vodeći računa o svim odgovarajućim aspektima predmetnog slučaja, ili plaćanje iznosa u visini koja odgovara dvostrukom iznosu primjerene naknade koja bi se morala platiti na temelju odobrenja za korištenje predmetnog djela, a da pritom taj nositelj ne treba dokazati stvarnu štetu.

Troškovi

34 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (peto vijeće) odlučuje:

Članak 13. Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva treba tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalni propis, poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, prema kojem nositelj kojemu je povrijeđeno pravo intelektualnog vlasništva od osobe koja je povrijedila to pravo može zahtijevati ili naknadu pretrpljene štete, vodeći računa o svim odgovarajućim aspektima predmetnog slučaja, ili plaćanje iznosa u visini koja odgovara dvostrukom iznosu primjerene naknade koja bi se morala platiti na temelju odobrenja za korištenje predmetnog djela, a da pritom taj nositelj ne treba dokazati stvarnu štetu.

Potpisi